

CHADURANGA –IN THE RESEARCHPOINT OF VIEW**Dr. Chikkanna Yennekatte**

Dept.of Kannada, GFGC, Sira

ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಚದುರಂಗ' : ಒಂದು ನೋಟ**ಡಾ|| ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ ಯಣ್ಣಿಕಟ್ಟೆ**

ಪ್ರೊ. ಜಿ.ಆರ್ ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಇಂದು ನಾಡಿನ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಲೇಖಕರಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಿಮರ್ಶೆ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ; ತಮ್ಮದೇ ತನ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿರಂತರ ಬರವಣಿಗೆ, ಉಪನ್ಯಾಸ, ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ, ಕೀರ್ತನೆ, ಸಮಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಜಿ.ಆರ್.ಟಿ. ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ ಆಂಧ್ರ ಗಡಿಗೆ ಗೆರೆ ಕೊಯ್ದಂತಿರುವ, ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 'ಗುಜ್ಜನಡು' ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇದು ಭಾಷಿಕವಾಗಿ ತೆಲಗು ನೆಲ, ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಭಾಗ ಇಂದಿಗೂ ದ್ವಿಭಾಷಾ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಸದಾ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಹೊತ್ತು, ಪಾರಂಪರಿಕ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಜಿ.ಆರ್.ಟಿ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರ, ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ, ನಾಡಿನ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರಿನ ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಹುದ್ದೆಗೆ ಏರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಪ್ಪಟ ದೇಶಿತನದಿಂದ; ಜಿಗೊಂಡ, ಇವರ ಶ್ರೀಮಂತ ಬರಹ; ಅನ್ಯ ಜ್ಞಾನ ಶಿಸ್ತುಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಪರ್ಯಾಯ ಆಲೋಚನೆ; ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಕಾರರಿಗೆ ಹಲವು ಆಕಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

'ಚದುರಂಗ' ಅಪಾರ ಓದು, ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡು ಪುಸ್ತಕ ಚದುರಂಗ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯ ನಾಮದ ಎಂ.ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರಾಜೇ ಅರಸು. ಕನ್ನಡದ ಮೇರು ಲೇಖಕರು. ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಪ್ರಭಾವಿ ಲೇಖಕರಾಗಿ, ಕಥೆ, ಕಾವ್ಯ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಹೀಗೆ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಸಂಭಾಷಣಾಕಾರರಾಗಿಯೂ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಇವರ ಹಲವು ಕಾದಂಬರಿ, ಸಣ್ಣಕತೆಗಳು ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಾಗಿಯೂ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿವೆ. ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ-ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಳಗಾದ ಚದುರಂಗರು; ಗ್ರಾಮ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜೀವಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಿಂತಕರು ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹದಿನೇಳು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಚದುರಂಗರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತಂತೆ ಐದು ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದು ಇವರ ವಿಶೇಷ. ಒಬ್ಬ ನಾನ್ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಲೇಖಕರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತ ಈ ಬಗೆಯ ಕೆಲಸ ಕನ್ನಡದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಲೇಖಕರ ಬಗೆಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಚದುರಂಗ ವ್ಯಕ್ತಿ-ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಚದುರಂಗ ವಾಣಿಕೆ, ಚದುರಂಗದ ನಾಟಕ ಕುರಿತು ಬರಹವೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು, ಅಪಾರ ಚರ್ಚೆಗೂ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಏಳು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಕರಾಗಿರುವ ಚದುರಂಗ; ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿರ್ದೇಶಕ ಕಥೆಗಾರ, ಸಂಭಾಷಣಾಕಾರ, ಹೀಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಚಲನಚಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವಕ್ಕೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಗೌರವವೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವವೂ ಇವರಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ್ಯ ಪರಿಸರದಿಂದ ಒಂದು: ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲ ಬೆಳೆದರೂ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಬದುಕಿನ ಧ್ವನಿ ಇಲ್ಲದವರ ಪರವಾಗಿಯೇ ಮಾನವೀಯ ಅಂತಃಕರಣ ತೋರುವ ಚದುರಂಗ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಮಾಜವಾದಿ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯ ಲೇಖಕರು (01-01-1916 ರಿಂದ 19-10-1998) ಎಂಬತ್ತೆರಡು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳು ತುಂಬು ಜೀವನ ಮಾಡಿದವರು. ಇಂಥ ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕರನ್ನು ಕುರಿತು ಬಂದಿರುವ ಬರಹಗಳು ಅಪಾರವಾದರೂ ಡಾ. ಜಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ 'ಚದುರಂಗ' ಪುಸ್ತಕ ಒಂದು ನೂರು ಪುಟಗಳಲ್ಲ ಚದುರಂಗದ ಸಮಗ್ರ ಬದುಕು-ಬರಹವನ್ನು ಸಾಂದ್ರಗೊಳಿಸಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಮೊದಲ ವಿಶೇಷ. ಚದುರಂಗದ ಬದುಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಬರಹಗಳಿಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಈವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಲೇಖನಗಳು, ಅಲ್ಲಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಒಂದೂ ಬಿಡದೆ ಘನಿಗೊಳಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಂಥನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಮೊತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ, ಹಾಗಾಗಿ ಚದುರಂಗ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಎಷ್ಟೇ ಬರಹಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೂ ಡಾ. ಜಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ಚದುರಂಗ ಕೃತಿ ಆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಹೇಳಬಿಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಇವರ ಬರಹದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂಗತಿಗಳು, ಆ ಕೃತಿಯ ಒಳಸುಳವು, ಪ್ರೇರಣೆ ಪ್ರಭಾವ, ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯ ದಿಕ್ಕು ದಿಶೆಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿದ ಮಹತ್ವದ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಂಟು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ಪೂರಕವಾಗಿ ಅನುಬಂಧ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಚದುರಂಗರ ವಂಶವೃಕ್ಷ, ಪರಿಚಯ, ಕೃತಿಸೂಚಿ ಹಾಗೂ ಚದುರಂಗರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ತನಕದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಲೇಖಕರು ಸಂಶೋಧಕರು, ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆ ವರ್ಷ ಈ ಮೊದಲಾದ ಚದುರಂಗರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟು, ಇವರ ಬದುಕಿನ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಗ್ಗಲುಗಳನ್ನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಬಿಡದೆ ದಾಖಲಿಸಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುಣಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ಚದುರಂಗರ ಪೂರ್ವಜ್ಞ. ಮುದ್ದು ರಾಜೇ ಅರಸ್ ಹಾಗೂ ಮರುದೇವಮ್ಮಣ್ಣಿ ಇವರಿಗೆ ಜನಿಸಿದ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡು, ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಎಂ.ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು ಕೊನೆಯವರು ಚದುರಂಗ ಆಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾದ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯನಾಮವಾಗಿ 'ಚದುರಂಗ' ಎಂದೇ ಬದಲಾದರು. ಇದೇ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರೂ ಆದರು.ಮೂಲತಃ ಜೈನ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ ಈ

ಕುಟುಂಬ, ವಿಜ್ಞಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದ ಚದುರಂಗರು ಪ್ರಾಣಿ ಹಿಂಸೆಯ ನೆಲೆಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಕಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದ ರೋಚಕ ವಿವರವನ್ನು ಕೃತಿಕಾರ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನುಕೂಲಸ್ಥ ಕುಟುಂಬ ಅರಸು ಪರಂಪರೆ ಇವುಗಳ ನಡುವೆ; ಚದುರಂಗ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡ ಕೊಂಡದ್ದು ಜನಪರ ಪಥ. ಓದು, ವಸತಿ, ಉದ್ಯೋಗ ಕೊನೆಗೆ ವಿವಾಹವೂ ಅರಮನೆಯ ಸೊಂಕಿಲ್ಲದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ್ಯ ಬದುಕಿನ, ಬೆಟ್ಟದ ತುಂಗ ಎಂಬ ಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಯ ದೊಡ್ಡಮಲಣ್ಣಿಯವರನ್ನು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲ ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟಾರ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾದರು. ಕಾನೂನು ಪದವಿದರರಾದರೂ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಮರಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ರೀತಿಯೂ ಇವರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಪ್ರತೀಕ, ಅದನ್ನು ಕುವೆಂಪು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಚದುರಂಗರೇ ನೀವು ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ವಾಪಸ್ಸು ನಿಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಆದರ್ಶವೇ ಸರಿ” ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಆಶಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದುಕಿದ ಚದುರಂಗ, ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ನೆಲಸಿ, ಮರಳಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲಸಿದರೂ, ತಮ್ಮ ಬರಹ, ಜೀವನ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳತನ ಚಡದಿರುವುದನ್ನು ಜಿ.ಆರ್.ಐ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚದುರಂಗ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಛಾಯಾಗ್ರಾಹಕರು. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕವಿತೆಗಳ ಚಿತ್ರೀಕರಣ, ನವಿಲು ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕುವೆಂಪು ಕುಳಿತು, ನಾ ಧನ್ಯ ನಾ ಧನ್ಯ ನಾ ಧನ್ಯನಿಂದ’ ಕವಿತೆ ವಾಚಿಸಿರುವ ಚಿತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ‘ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್ ಪ್ರೆಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿ, ವಿಶೇಷ ವರದಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಸಂಗತಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಹಂಚಿಕೊಂಡ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಲೇಖಕ ಜಿ.ಆರ್.ಐ ದಿನಾಂಕ ಸಮೇತ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವುದು ಅಪರೂಪದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಜೀವನ ವೃತ್ತಾಂತ ಎಂಬ ಈ ಆರಂಭಿಕ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪುಟಗಳ ಈ ಕಿರಿದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವಿದ್ವಾಂಸರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅಖ್ಯಾನವೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಅಪೂರ್ವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಲವು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುನ್ನೋಟ ಮಾದರಿಯ ಈ ಲೇಖನ ಚದುರಂಗರ ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗತಿ, ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಒಡನಾಟ, ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಆಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ವಿವರ, ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧ, ಚಲನಚಿತ್ರ, ಆಪ್ತವಲಯ, ಈ ಎಲ್ಲವುಗಳ ಸುತ್ತ ಒಂದು ಮಾಹಿತಿಯ ಕಣಜದ ಮಾದರಿಯ ಜೋಡಣೆ, ಚದುರಂಗರ ಬಗೆಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಗು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಅಪೂರ್ವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಭಾಗ ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವದಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸೆಯ ಬಗೆಗೆ ತಾಯಿಯ ಅಂತಃಕರಣ ಮಿಡಿದ ಹೂಜಂಕೆಯ ಪ್ರಸಂಗ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಂಥನ, ಚದುರಂಗ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಕ ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆ, ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆ, ಸ್ವಪ್ನಸುಂದರಿ ಮೊದಲ ಕಥಾ ಸಂಚಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಅ.ನ.ಕೃ ಒಡನಾಟ ಇವುಗಳ ಸುತ್ತ ಒಂದು ಸ್ಥೂಲ ನೋಟವಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಕೂಡ ಚದುರಂಗರ ಕಾವ್ಯ ಬದುಕಿನ ಸುತ್ತ ಹೆಣೆದ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ. 1955 ರಿಂದ ಕವಿತೆ ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ ಚದುರಂಗರಿಗೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅರಳಿ ಪೇಟೆಯ ಶಾರದಾ ಮುದ್ರಣಾಲಯದವರು ಪ್ರಕಾಶಕರಾಗಿ, ನನ್ನ ರಸಿಕ, ಬಂಗಾರದ ಗೆಜ್ಜೆ ಕೃತಿಯ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಸ್ಥೂಲ ವಿಮರ್ಶೆ ಇದೆ.

ಸಣ್ಣಕತೆಗಳು ಚದುರಂಗರ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶವದ ಮನೆಯಿಂದ ಮೃಗಯಾ ಕಥಾ ಸಂಕಲನದ ತನಕ ಎಂಬ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಮಜಲುಗಳನ್ನು ಲೇಖಕರು ಸೊಗಸಾಗಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದಾರೆ. 'ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ತಯಾರಿಸುವುದು ಪದವೀಧರರನ್ನಲ್ಲ. ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎಂಬ ಕಥಾಶಯಗಳನ್ನು; ಚದುರಂಗರ ಕಥಾಹೂರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವ ಜಿ.ಆರ್.ಉ ಅವರ ಜನಮುಖ ಚಿಂತನೆಯೂ ಆಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕರು ಚದುರಂಗರ ಎಲ್ಲಾ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳ ಗುಣ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನಷ್ಟೆ ಚುಟುಕಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚದುರಂಗರು ಕನ್ನಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಮನ ಗೆದ್ದದ್ದು ಎರಡು ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ. ಒಂದು ವೈಶಾಖ ಕಾದಂಬರಿಯ ತೀವ್ರ ಪ್ರಕರತೆಯ ಕಾರಣವಾದರೆ, ಎರಡನೆಯದು ಚಲನಚಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದಾಗಿ ಚದುರಂಗ ಬರೆದದ್ದು ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಬರಹದ ಆರಂಭದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳ ತರುವಾಯ ರಚಿಸಿದ ವೈಶಾಖ ಕಾದಂಬರಿ ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೌರವ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾದದ್ದು ವಿಶೇಷ. ಕನ್ನಡದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಹಾ ಕಾದಂಬರಿಗಳಾದ, ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರರ ಗ್ರಾಮಾಯಣ, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಗಡತಿ, ಎಚ್.ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡರ ದೊಡ್ಡಮನೆ ಇವುಗಳಂತೆಯೇ 'ವೈಶಾಖ' ಕನ್ನಡದ ಮಹತ್ವದ ಮಹಾ ಕಾದಂಬರಿ ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಕರು 'ಗ್ರಾಮಭಾರತ' ಎಂದೇ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ವಾಸ್ತವತೆ, ಹಾಗೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಗ್ರಾಮ ಸಮಾಜದ ರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ದರುಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ದಲಿತ ಕುಟುಂಬದ ಲಕ್ಕ ಇಲ್ಲಿನ ಕಥಾನಾಯಕ, ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಸಮಾಜದ ತರತಮಗಳು, ವಂಚನೆ, ಮೋಸ, ಲಂಪಟತನಗಳ ಸುತ್ತ ಚೆಲ್ಲಕೊಳ್ಳುವ ಇಡೀ ಕಾದಂಬರಿ ಶೋಷಣೆಗೊಳಗಾದವರ ಪರವಾದ ಮಾನವೀಯ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಕಾರರ ಒಳ ತುಡಿತಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಕ ಜಿ.ಆರ್.ಉ.ಅಷ್ಟೇ ಸೊಗಸಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.ಒಕ್ಕಲಗೇರಿ, ಕುಂಬಾರಗೇರಿ, ಪರಿವಾರಗೇರಿ, ಕುರುಬಗೇರಿ, ಹೊಲಗೇರಿ ಇವುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದ ವೈದಿಕ ಕುಟುಂಬದ ತನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಚೆಲ್ಲಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಹುಣಸೂರಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಉಪಭಾಷಾ, ಸೊಗಡು, ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಒಂದೊಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಥನಗಳಾಗಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಜಿ.ಆರ್.ಉ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಮುಖ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವಮಂಗಳ, ಉಯ್ಯಾಲೆ, ಹೆಜ್ಜಾಲ ಇತರೆ ಮೂರು ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಗ್ರಾಮ್ಯ ಬದುಕಿನ ತೋರು ಗಂಭಗಳಾಗಿವೆ. ಸರ್ವಮಂಗಳ ಹಾಗೂ ಉಯ್ಯಾಲೆ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಾಗಿಯೂ ಜನಮನ ಗೆದ್ದಿವೆ ಮತ್ತು ಈ ಎರಡೂ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಚದುರಂಗ ಅವರೇ ಚಿತ್ರಕತೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆದು ಚಲನಚಿತ್ರ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಎರಡೂ ಸಿನಿಮಾಗಳೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಿನಿಮಗಳೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೂ ಪಾತ್ರವಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಉಯ್ಯಾಲೆ ಹಾಗೂ ಸರ್ವಮಂಗಳ - ಈ ಎರಡೂ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಾಗಿಯೂ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ, ಗ್ರಾಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಸಲತನದ ಉಯ್ಯಾಲೆ

ಕಾದಂಬರಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರ ಚಾರುಲತಾ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದು; ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ; ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ತೂಗು ಉಯ್ಯಾಲೆಯ ಸಂಕೇತಿಕದಂತಿದೆ ಎಂಬ ಜಿ.ಆರ್.ಟಿ ಅವರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. 'ಸರ್ವಮಂಗಳ' ಕಾದಂಬರಿಯೂ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮನಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕಾಣಲಾಗದ ಕಲಾತ್ಮಕತೆ. ಸರ್ವಮಂಗಳ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಜಿ.ಆರ್.ಟಿ ಅವರ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ತೌಲನಿಕ ನೋಟವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಒಂದು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ, ಜೀವನಪರ ಹೋರಾಟದ ಸಂಕೇತದ ಕಾದಂಬರಿ. ಜಾನಪದ ನಿರೂಪಣಾ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ರೂಪಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಕಾಲೂರ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಡೀ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ; ಗಂಗೂರುನೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದಿಸುವ ರೀತಿಯೂ ಸೊಗಸಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಬದುಕಿನ ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಮಾದರಿಯಂತಿದೆ. ಚದುರಂಗರು ಮಹತ್ವದ ನಾಟಕಕಾರ ಕೂಡ. ಕುಮಾರರಾಮ, ಇಲ ಬೋನು, ಬಿಂಬ-ಎಂಬ ಮೂರು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಾಟಕಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವ ಜಿ.ಆರ್.ಟಿ ಕುಮಾರರಾಮ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿರುವುದು ವಿಶೇಷ 'ಕಂಪಿಲಿ'ಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸೇವುಣರು, ಹೊಯ್ಸಳರು, ಕಾರತಿಯಮರು, ಕಲಬುರ್ಗಿಯ ಬಹಾವುದ್ದೀರ್ ಗುರ್ಪಾಘ್-ಇವರ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಂಜುಂಡ ಕವಿಯ 'ಕುಮಾರರಾಮ' ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ತಂದ ಚದುರಂಗರ ರಂಗ ತಜ್ಞತೆ, ಸಂಭಾಷಣಾ ಚತುರತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಕೆಡದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸಹ್ಯಗೊಳಿಸಿದ ಚದುರಂಗ ಅವರ ಸಹೃದಯ ಬರಹದ ಮಾದರಿಯನ್ನು, ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಅಪಾರ ಓದುವಿನ ಶ್ರಮದ ಮೇಲೆ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲ ಕಾವ್ಯವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಕ್ಷಗಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಪಿಶಾಚಿಯಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ರತ್ನಾಜಿ, ಚದುರಂಗರ ಕುಮಾರರಾಮ ನಾಟಕದಲ್ಲ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ನರಳುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಮಹತ್ವದ ಆಶಯ ಎಂದು ಜಿ.ಆರ್.ಟಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ ಬೋನು-ಒಂದು ಅಸಂತ ನಾಟಕ, ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕೇ ಒಂದು ಇಲಯ ಬೋನು. ಹೆಂಗಸು ಆ ಮಕವಾಗಿ ಗಂಡಸು ಬೋನಾಗಿ, ಸದಾ ಬೋನಿನ ಹಿಂಸೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾಟಕ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. 'ಬಿಂಬ' ಇದರ ವಸ್ತು ಸೀತಾ ಪರಿತ್ಯಾಗದ ಕತೆ. ಶೂರ್ಪನಖ ಕೊರವಂಜಿಯಾಗಿ ಬಂದು, ಸೀತೆಯಿಂದ ರಾವಣನ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯಿಸಿ; ರಾಮ ಸೀತೆಯರ ನಡುವೆ ಮುನಿಸು ತರುವುದು; ಈ ಮೂಲಕ ಸೀತೆಯಲ್ಲಿ ರಾವಣನ ಬಿಂಬ; ಶೂರ್ಪನಖಯಲ್ಲಿ ರಾಮನ ಬಿಂಬ; ಈ ಮೂಲಕ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ಮಾಡಿದ ಕೊರವಂಜಿಯ ಚಿತ್ರಪಟ ರಾವಣನ ಕಥೆ ಬಿಂಬ ನಾಟಕದ ಮೂಲ ಗೊಂಬೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ಹೆಗಲೆರಿಸಿಕೊಂಡು;

ತಡಕಾಡುವ ಈ ಪ್ರೀತಿಯ ಬಿಂಬ ಇಂದಿನ ವರ್ತಮಾನದ ಹಲವು ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೂ ನಿದರ್ಶನ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಿ.ಆರ್.ಉ ಸಂಕೇತ ದ್ದನಿ, ಆಶಯಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1994 ರಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲ ಜುರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಚದುರಂಗರ ಭಾಷಣದ ಮಹತ್ವದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಖಂಡ ಭಾರತದ, ಭಾಷೆ, ಉದ್ಯೋಗ, ಜನಾಂಗಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದು ಬಗೆಯಾದರೆ; ಮಂಡ್ಯದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಬದುಕು, ಊರು ಅಲ್ಲಿ ಐತಿಹ್ಯ, ಹಳ್ಳಗಳ ಸಾಮ್ಯತೆ ಜನಪದ-ಸೃಜನ ಸಾಹಿತಿ-ಲೇಖಕರ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತಿಕೆಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಸೊಗಸಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ನೆಲ, ಜಲ, ಭಾಷೆ, ಚಳುವಳಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಒಂದು ಅವಲೋಕನವಾಗಿದೆ.ಜಿ.ಆರ್.ಉ. ನಡು ನಡುವೆ ಸಂವಾದಿಸುತ್ತಾ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ, ಪೂರ್ಣ ಪಾಠದ ಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿರುವುದು ಮಹತ್ವದ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಮಮಂದಿರ ನಾಶವಾದ ಬಗೆಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಿ ವೇದನೆಯ ಒಂದು ಪದ್ಯವೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗ ತುಂಬಾ ಅಪ್ಯವಾಗಿದೆ, ಸಮಾರೋಪವೂ ಸೊಗಸಾಗಿದೆ. ಚದುರಂಗ ಆಪ್ತ ಬದುಕಿನ ತುಣುಕು; ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂಥ, ಧೋರಣೆ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವ ಹಲವು ಅಂಶಗಳು ಇಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ನವೋದಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ದಲಿತ ಬಂಡಾಯದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂಥಗಳನ್ನು, ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದ ಚದುರಂಗರು, ಯಾವೊಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದವರಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪಂಥಗಳ ಉತ್ತಮಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೀರಿ ಕೊಂಡೇ; ಸೃಜನಶೀಲತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು ಎಂಬ ಜಿ ಆರ್ ಉ ಅವರ ಖಚಿತ ತೀರ್ಮಾನ ಶೋಧಿತ ನೆಲೆಯ ಸತ್ಯದ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ, ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ ಅವರ 'ಚದುರಂಗ' ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಶೇಷದ ನಾಟಕವೂ, ಚದುರಂಗರ ಬದುಕಿನ ಅಸ್ವಾದಕ್ಕೆ. ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿ.ಚದುರಂಗರ ಸರಳ, ಸಾತ್ವಿಕ, ನಿರಾಡಂಬರ, ಹೋರಾಟ ಮನೋಭಾವದ ಬದುಕನ್ನು, ಲಕ್ಷ, ವಿಜಯ, ಕಾಲೂರ, ವಿಕ್ರಮ-ಮುಂತಾದ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂವೇದಿಸಿರುವುದು ಈ ನಾಟಕದ ಮಹತ್ವ ಇದು ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಅಪರೂಪದ ಮಾದರಿ ಕೂಡ ಅನುಬಂಧ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ. ಚದುರಂಗರ ಪೂರ್ವ-ನಂತರದ ಐದು ತಲೆಮಾರುಗಳ ವಂಶವೃಕ್ಷ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿದೆ, ಚದುರಂಗ ಜೀವನ ವಿವರ, ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆ ವರ್ಷ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ, ಚಲನಚಿತ್ರ, ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆದ ವರ್ಷ, ತೆಗೆದ ಸಾಕ್ಷಿಚಿತ್ರಗಳು (ಕುವೆಂಪು, ಕರ್ನಾಟಕ,ಹಾಗೂ ನೃತ್ಯ ಕಲಾವಿದೆ ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ) ಇವರುಗಳ ಬಗೆಗೆ, ಚದುರಂಗರು ನಿರ್ದೇಶನ, ಕಥೆ, ಚಿತ್ರಕಥೆ, ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಲೇಖಕರು ಕಿರುದಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚ.ಸರ್ವಮಂಗಳ ಅವರ ಚದುರಂಗ ವಾಚಿಕೆಯ ಬಗೆಗೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಚದುರಂಗ-ಒಂದು ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ. ಆದರೆ ಹಿರಿಯ ವಿಮರ್ಶಕ ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಜಿ.ಆರ್.ಉ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಘನವಾದ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಸಂಶೋಧಕರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ

ಫಲಶ್ರುತಿಯಾಗಿಯೂ ಈ ಕೃತಿ ಬಂದಿದೆ.ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಬರಹ, ಅಪೂರ್ವ ಮಾಹಿತಿಯ ಕಣಜ, ಕಿರಿದುದರಲ್ಲ
ಹಿರಿದು ತೋರಿಸಿರುವ ಚದುರಂಗ-ಅನಾವರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಾಧಾರಿತ ಸಂಶೋಧನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾದರಿ.